

Медведенко Олег Сергійович

Студент 4 курсу, ОП «Філологія»

Національного університету «Одеська політехніка»

Науковий керівник: Мітіна Олена Михайлівна

Завідувач кафедри англійської філології та переклад

Національного університету «Одеська політехніка»,

кандидат філологічних наук, доцент

РОЛЬ ОЦИФРУВАННЯ У ЗБЕРЕЖЕННІ МОВНОГО РІЗНОМАНІТТЯ

Рідна мова є ключем до культурної ідентичності та самовираження, тому захист рідних мов є питанням прав людини. Екологія мови передбачає віддану турботу та увагу до збереження, гарантування стійкості, забезпечення здоров'я та добробуту з безперечною рівністю. Зараз філологія переосмислює себе, щоб стати дисципліною, оснащеною технологіями баз даних. Нерівномірний розвиток нашої цифрової сфери спричиняє глобальну хвилю вимирання мов. Потрібні серйозні зусилля для захисту прав людини, запобігання глобальному вимиранню мов і збільшення цифрового сліду мов, які перебувають під загрозою зникнення. Проблема застосування мов у суспільному житті об'єднаної Європи, їхнього співвідношення та співіснування посідає найважливіше місце серед усіх гуманітарних питань євроінтеграції. Отож ситуація у мовному середовищі інтегрованої Європи виглядає доволі неоднозначно та суперечливо: з одного боку, на офіційному рівні визнається рівноправність усіх мов країн-членів ЄС та декларується лінгвістична різноманітність, а з іншого – ефективне управління всією діяльністю Союзу вимагає запровадження мови (або мов) міжнаціональної комунікації [1, с.200].

Понад 99% вмісту в Інтернеті написано однією з 35 різних мов. Приблизно 6000 мов, що залишилися, розміщені у відносно невеликих «куточках» Інтернету, що робить оцифровку ключем до збереження мови, оскільки Інтернет усе більше вкорінюється в глобальному суспільстві.

Англійська мова є найпоширенішою мовою, яку ви знайдете в Інтернеті, на неї припадає трохи більше 62% письмового вмісту в Інтернеті. Ці цифри аж ніяк не є точним відображенням того, наскільки поширеною є кожна мова – англійською розмовляє приблизно 18% у всьому світі, тоді як китайською мовою розмовляють близько 14% населення світу, що становить лише 1,4% населення світу [1]. Надмірна поширеність англійської (та кількох інших мов, наприклад, перської) призводить до недостатнього представлення інших мов, причому основний тягар цього впливу несуть менш поширені та малодоступні

м. Одеса, 23 березня 2023 р.

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Трансформація українського суспільства в цифрову еру»

мови. Оскільки Інтернет відіграє значну роль у звичках людей споживати медіа, присутність мови в Інтернеті – або її відсутність – може вплинути на її довголіття, особливо у випадках, коли мова вже знаходиться під загрозою зникнення.

До широкого розповсюдження Інтернету – і комп'ютерів у цілому – відродження мови було набагато складнішим, ніж сьогодні. У спробах відродити мову до цифрових мов лінгвістам часто доводилося витратити значну кількість часу на розробку друкованих словників і граматик на основі взаємодії з іншими носіями мови [2, с.28].

Унікальною перевагою філологічної освіти є проектне та змішане навчання з використанням передових цифрових та дистанційних технологій навчання. Дистанційне навчання є перспективною сферою розвитку освіти в умовах її цифровізації. Уже з першого курсу студентам надається унікальна можливість брати участь у міждисциплінарних проектах, працювати в контакті з великими роботодавцями – замовниками проектів, формувати індивідуальний освітній курс навчання, отримувати знання відразу в кількох галузях, необхідні для реалізації освітніх і наукових проектів, а також слухати сучасні освітні онлайн-курси на додаток до основної програми. Усе це дозволяє випускникам гідно конкурувати на ринку праці та успішно будувати кар'єру [3, с.27].

Незліченна кількість мов гине щодня, і вони продовжуватимуть гинути, як і інші носії. Звичайно, ми не можемо просто покладатися на програми для збереження цих вмираючих мов або боротьби зі світовою втратою мов. Однак це крок у правильному напрямку, оскільки він допоможе захистити мови принаймні у цифровому світі, де люди можуть отримати доступ до цих мов у будь-який час. Ці цифрові інструменти також пропонують зникаючим мовам можливість відновитися та вижити там, де кілька років тому багато з них були просто приречені.

Список використаної літератури

1. Phillipson Robert. The new linguistic imperial order: English as an EU lingua franca or lingua francenstania? Robert Phillipson // Unions: past-present-future: Journal of Irish and Scottish Studies. Vol. 1: Issue 2. 2008. P. 200.
2. Interactive Educational Multimedia, number 8 (April 2004), pp. 24-38. <http://www.ub.es/multimedia/iem>
3. Thieberger. N. and Musgrave, S., 2007. Documentary linguistics and ethical issues. In: Austin, P.K. (Ed.), Language Documentation and Description, Volume 4. The Hans Rausing Endangered Languages Institute, London, pp. 26–37.